

lovaný na křižovatku (vyústění okresní silnice) upozorněn před vjezdem do obce S. výstražnou značkou automobilovou.

Ve věci samé ještě rozhodnouti nelze. Ve zrušeném rozsudku a jeho důvodech nejsou ani zjištěny ani popřeny skutkové okolnosti, jichž třeba ku správnému posouzení, zda šlo o jízdu v uzavřené osadě; také nejsou v něm zjištěny skutečnosti, poukazující k tomu, že obžalovaný jednal nedbale, porušiv některý jiný z předpisů proň závazných, a zejména není zjištěno, že obžalovaný mohl při náležité pozornosti včas poznati, že se blíží k místu, kde ústí do silnice, po které jel, jiná silnice, nebo že mohl včas upozorovati motocykl M-ův. Proto bylo věc vrátiti k opět-nému projednání a rozhodnutí soudu první stolice, a to soudu sborovému, protože se vratkostí předpokladu, že obžalovaný nejel rychlostí nedovolenou, stal vratým i závěr, že se souzený skutek nestal za okolností zvláště nebezpečných. Nalézacímu soudu se připomíná, že bude obzvláště na něm, by se znovu zabýval otázkou, zda nebyla dokonce na místě nehody nepřipustnou i rychlost větší než 6 km za hodinu, a při tom uvažoval též o tom, není-li byť i nešlo o křižovatku v technickém smyslu slova, dána vyústěním okresní silnice do silnice státní uprostřed osady místní situace, při jaké třeba počítati s možností náhlého objevení se překážky dříve nezpozorovatelné a připraviti si zvláště zmírněním rychlosti možnost okamžitého zastavení auta; ovšem bude pak i po subjektivní stránce uvažovati o tom, zda obžalovaný o této místní situaci věděl nebo zda mohl o ní při náležité opatrnosti a rozvaze vědět.

Čís. 3204.

Za část mrtvoly ve smyslu § 306 tr. zák. jest pokládati i lebku zbylou při nedostatečném zpopelnění a za místo, kde se mrtvola uscho-vává, i krematorium po celou dobu, než se účinkem žáru rozloží v na-prostý popel.

(Rozh. ze dne 11. června 1928, Zm I 264/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 26. března 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 306 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 4, čís. 9 písm. b), čís. 10 tr. ř. Zmatek čís. 4 není stížností doličen, neboť netvrdí ani formálního předpokladu, totiž, že nalézací soud opomenul anebo zamítl některý návrh nebo učinil nějaké rozhodnutí přes odpor stěžovatelův, nýbrž dovozuje jen, že soud uvěřil svědkům F-ovi, S-ovi a B-ovi neprávem, neuváživ, že popřeli svůj souhlas se souzeným skutkem, uvědomivše si jeho význam teprve v době výslechů, a že soud

neprávem nepřihlížel ke stavu nezbytí, k němuž poukazovala obhajoba obžalovaného. Ona výtká není než samovolným hodnocením průvodní moci a hodnověrnosti svědeckých výpovědí a vybočuje vzhledem na zásady § 258 tr. ř. z rámce zrušovacího řízení. Tato výtká poukazuje sice věcně k námitce, že přiřítání souzeného skutku, totiž svémocného odnesení hlavy mrtvoly z místností krematoria do bytu stěžovatelova, jest podle § 2 písm. g) tr. zák. vyloučena pohnutkou stěžovatelem tvrzenou a rozsudkem nepopřenu, že si lebkou opatroval důkaz, jímž hodlal opřítí oznámení, že správce krematoria nespaluje mrtvoly úplně. Než námitka není důvodnou ani s hlediska § 281 čís. 9 písm. a) (nebo b) tr. ř., pod něž podle své povahy spadá. Stížnost neuvádí přesně, který (podstatnější) statek právní měl býti nebo byl by býval souzeným skutkem zachráněn, a stačí proto podotknouti, že úplně zpopelnění mrtvoly, jejíž lebku stěžovatel z pece odňal, tedy účinek, jehož opomenutí stěžovatel správcí krematoria vytýkal, bylo by bývalo docíleno ponecháním lebky v peci, v níž ji stěžovatel našel při přípravě další kremace, tudíž právě opomenutím souzeného skutku. Povšechný zájem však, by se příště konaly kremace tak, by byly mrtvoly úplně zpopelněny, nebyl v době souzeného skutku ohrožen bezprostředně, takže nepřichází s hlediska § 2 písm. g) tr. zák. v úvahu. Uplatňujíc důvod zmatečnosti podle čís. 10 správně čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř., namítá stížnost dále, že byl souzený čin spáchán v krematoriu, tudíž na místě a v souvislosti s úkony, o nichž jsou zvláštní předpisy v zákoně ze dne 7. prosince 1921, čís. 464 sb. z. a n., že bylo o činu uvažovati výhradně podle tohoto zákona a že stěžovatel měl býti z obžaloby sprostěn, protože není tu zneuctění popele, jak předpokládá § 19 uv. zákona. Avšak stížnost přehlíží, že § 18 uv. zák., podle něhož trestají se přestupky tohoto zákona i prováděcího nařízení politickými úřady, pokud nejsou stíhány přísněji, poukazuje touto výhradou ke skutkovým podstatám ku právomoci soudů příslušejícím, a to nikoliv jen k předpisům § 19 a § 20 téhož zákona, nýbrž i k ustanovení § 306 tr. zák., jež doznalo oněmi předpisy doplnění, patrně protože nejsou nemožnými pochybnosti, zda sluší za část mrtvoly pokládati také popel po spálení zbylý, avšak nepozbylo jimi účinnosti pro pohřby ohněm, jelikož by jinak při tomto způsobu pohřbívání nebylo soudní ochrany mrtvol a disposičních práv k nim se vztahujících pro dobu, než jest mrtvola úplně zpopelněna. Proto uvažoval i nalézací soud právem o činu podle § 306 tr. zák., kdyžť nejsou ani stížností vysloveny a ani jinak nevyskytují se pochybnosti o tom, že dlužno pokládati za část mrtvoly též lebku zbylou při nedostatečném spálení, a za místo, kde se mrtvola uschovává, — t. j. kde se nalézá nikoliv jen náhodou, — i krematorium po celou dobu, než se účinkem žáru rozloží v naprostý popel. Pochybený názor stížnosti, že sluší lebku z pece vzatou považovati za popel, podmínil by — při zjištění, že ji stěžovatel odňal bez úředního povolení z držení oprávněné osoby — podřadění skutku pod pojem zločinu podle § 20 zákona čís. 464/21, takže se stěžovatel — třebaže se na jeho čin nevztahuje předpis § 19 tohoto zákona — nemůže cítiti stížen tím, že byl uznán vinným

podle mírnějšího ustanovení § 306 tr. zák. Přes další vývody stížnosti dlužno souhlasiti s rozsudkem i pokud má za to, že pohnutka stěžovatelem namítaná jest pro posouzení otázky o vině bez významu. Ustanovení § 306 tr. zák. tresce jako přečin, označuje jako takový a zakazuje také svémocné, t. j. bez povolení úřadu a po případě oprávněného držitele předsevzaté — odnětí části mrtvoly z místa, kde se uschovává. I k tomuto zákazu vztahuje se zásada vyslovená v § 238 tr. zák., že již pouhé přestoupení zákazu, čin vykonaný proti záповědi jest přečinem (přestupkem), třebaže — vzhledem na pohnutku pachatelovu — nebylo zlého úmyslu. Proto jest po subjektivní stránce odsuzující výrok řádně a způsobem vyhovujícím správnému výkladu zákona opodstatněn zjištěním rozsudku, že si stěžovatel musel býti vědom, že není oprávněn ku přenesení lebky z krematoria do svého bytu, a netřeba se zabývatí otázkou, zda stěžovatel mohl či nemohl dosíci toho, co bylo jeho pohnutkou, jiným způsobem než souzeným skutkem, jehož se měl zdržeti, byl-li jediným prostředkem k uskutečnění pohnutky, k jejímuž uskutečnění ho nenutil ani stav nezbytí. Výtky a námitky stížnosti ukázaly se, i pokud jsou vůbec provedením zmatečných důvodů, neodůvodněnými, a bylo ji proto zavrhnouti.

Čís. 3205.

Kdy je neodolatelné donucení (stav nouze) důvodem vylučujícím přičitatelnost činu podle § 2 g) tr. zák.; strach sám o sobě nelze za takový důvod uznati ani, dosáhl-li stupně sebe vyššího, nýbrž lze ho použiti jen jako okolnosti polehčující podle § 46 písm. c) tr. zák.

K vyvinění pro zločin podle §§ 9, 5, 144 tr. zák. nestačí pachatelce hrozící výpověď z domovnictví pro případ, že bude mít dítě.

(Rozh. ze dne 11. června 1928, Zm I 276/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 18. března 1928, jímž byla obžalovaná podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěna z obžaloby pro zločin podle §§ 9, 5, 144 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Neodolatelné donucení je jako důvod, vylučující podle § 2 písm. g) tr. zák. přičitatelnost trestného činu, dáno jen tehdy, když pachatel, octnuv se v rozporu mezi některou z povinností uložených mu zákonem a určitým zájmem vlastním nebo osob jemu blízkých, jedná pod neodolatelným tlakem přímého, bezprostředně hrozícího nebezpečí, jemuž nelze buď vůbec neb aspoň podle třebas i mylné představy pachatelovy uniknouti jinak než spácháním trestného činu, takže čin ten není pro-